

Evanjelium z 15. novembra 2020 33.

nedeľa všedného dňa - rok A Mt 25,14-30

Prepis videokomentára biblistu Fernanda Armelliniho, ktorý autor nerecenzoval

Bude to ako s človekom, ktorý sa vydal na cestu, zavolať svojich sluhov a odovzdal im svoj majetok. Jednému dal päť talentov, druhému dva, ďalšiemu jeden, podľa schopností každého, a potom odišiel.

Ten, ktorý dostal päť talentov, hneď išiel, zamestnal ich a získal ďalších päť. Tak aj ten, kto dostal dva, získal ďalšie dva. Ten, ktorý dostal len jeden talent, však išiel, urobil dieru do zeme a ukryl tam peniaze svojho pána.

Po dlhom čase sa vrátil pán týchto sluhov a chcel si s nimi vybaviť účty. Ten, ktorý dostal päť talentov, sa predstavil a priniesol ďalších päť so slovami: "Pane, ty si mi dal päť talentov, hľa, získal som ďalších päť. "Dobre, dobrý a verný sluha," povedal mu jeho pán, "bol si verný v malom, dám ti moc nad mnohým; podieľaj sa na radosti svojho master". Vtedy pristúpil ten, ktorý dostal dve hrivny, a povedal: "Pane, dal si mi dve hrivny, hľa, získal som ďalšie dve." No, dobrý a verný sluha - povedal mu jeho pán - Bol si verný v malom, dám ti moc nad mnohým; podieľaj sa na radosti svojho pána.

Nakoniec sa objavil aj ten, ktorý dostal len jeden talent, a povedal: "Pane, viem, že si tvrdý človek, žneš, kde si nezasial, a zbieraš, kde si nerozsypal. Bál som sa a išiel som a ukryl som tvoj talent pod zem: toto je tvoje". Pán mu odpovedal: "Ty zlý a lenivý sluha, vedel si, že žnem, kde som nezasial, a zbieram, kde som nerozsypal; mal si zveriť moje peniaze bankárom, a tak by som si po návrate vybral svoje aj s úrokmi.

Vezmite teda talent a dajte ho tomu, kto má desať talentov. Lebo každému, kto má, bude dané, a bude mať hojnosť; ale tomu, kto nemá, bude vzaté aj to, čo má. A nehodného sluha vyženú do tmy; tam bude plač a škripanie zubami".

Múdry izraelský starec, ktorý žil dávno pred Kristom, požiadal Pána: "Nauč nás počítať naše dni a budeme múdri.

Učí nás mať na pamäti, že roky nášho života sú 70, pre statných 80. Túto úvahu o pomínutelnosti života predniesol v Žalme 90, ktorý zložil.

Ak nebudeme mať túto pravdu na pamäti, riskujeme, že sa budeme správať ako ten hlúpy človek, ktorý si postavil dom, teda svoj život, na piesku, na tom, čo nemá žiadnu konzistenciu, strávil svoj život na tom, čo sa nakoniec rozpadne, zrúti a zo života nezostane nič; alebo by sme mohli skončiť ako tie nerozumné panny, o ktorých nám Ježiš hovoril v evanjeliu minulej nedele, tie dievčatá, ktoré zabudli na olej potrebný na zapálenie lampy viery a tápali v tme, a keď človek tápe v tme, verí tomu, čo mu hovoria ľudia okolo neho, ale oni sú v

aj tma. Keď tieto dievčatá otvorili oči, uvedomili si, že ich život bol neúspešný.

Ľudia môžu tlieškať pominuteľným životným rozhodnutiam, ale nakoniec to nie je tento potlesk, ktorý dokazuje úspešnosť života, ale súd, ktorý dáva Pán.

Práve o tejto pravde nás chce Ježiš presvedčiť v podobenstve, ktoré nám dnes rozpráva, počúvajte, ako sa začína:

Bude to ako s človekom, ktorý sa vydal na cestu, zavolať svojich sluhov a odovzdal im svoj majetok. Jednému dal päť talentov, druhému dva, ďalšiemu jeden, podľa schopností každého, a potom odišiel.

Ježiš postavil štyri postavy, ktoré sa dajú ľahko identifikovať, hneď pochopíme, o kom Ježiš hovorí: človek, ktorý sa vydáva na dlhú cestu, je on sám, ktorý na konci svojho života opustil tento svet a odišiel do Otcovho domu.

Taja služobníci predstavujú jeho učeníkov, tých, ktorí povedali áno jeho povolaniu a zapojili sa do Božieho kráľovstva, do budovania nového sveta.

My sme títo služobníci!

Dobre si všímame, že nás nazývajú služobníkmi, nie žoldniermi alebo robotníkmi... je v tom veľký rozdiel, pretože žoldnieri alebo robotníci pracujú preto, aby na konci dňa priniesli domov svoju mzdu. Sluha má v Biblii iný vzťah k pánovi; sluha je ten, kto sa osobne podieľa na tom, čo chce pán urobiť a vybudovať, je plne zapojený a zdieľa pánov projekt, pociťuje ho ako svoj vlastný, preto je v Biblii titul "Pánov služobník" vyhradený veľkým postavám izraelských dejín: Mojžiš, Dávid, proroci... nepracovali preto, aby dostali odmenu, ale riskovali svoj život, aby uskutočnili Pánovo dielo [v Novom zákone máme niekoľko ľudí, ktorí si uplatnili tento čestný titul; začiatok z Pavlových listov, Pavol nehovorí rabín, nie, "služobník Pánov"; Jakub "služobník Ježiša Krista"... sú to ľudia, ktorí dali celý svoj život do služby Božiemu projektu, evanjeliu. Tento titul má len jedna žena, Mária, ktorá o sebe hovorí: "Hľa, som služobnica Pánova, celý môj život je tvoj!"]

Musíme si položiť otázku: Som si vedomý svojej identity služobníka?

Cítim sa osobne zapojený a cítim, že vec evanjelia je moja, alebo je to niečo, čo sa ma týka len okrajovo, pretože moje životné záujmy ležia inde?

V najlepšom prípade sa cítim ako platená osoba, ktorá na konci svojho života, pretože som sa správala dobre, očakáva zaslúženú odmenu?

Nie som sluha, stále som žoldnier!

Všimnime si, že na konci podobenstva sa nehovorí o žiadnej odmene, len o radosť toho, kto vidí, že sa uskutočnil Boží projekt, na ktorom spolupracoval, a bude to pre neho nesmierna radosť, keď si uvedomí, že bol budovateľom Božích dejín, tých dejín, ktoré sa nikdy nezrušia, budú trvať naveky.

Teraz prichádzame k dedičstvu, ktoré nám Ježiš zanechal, a my, služobníci, chceme vedieť, čo sme od neho dostali, aby to prinášalo ovocie.

Obraz, ktorým nám Ježiš predstavuje svoje dedičstvo, je "talent", čo nie je minca, ale objemová alebo hmotnostná miera; v Palestíne sa v Ježišových časoch používal "attický talent", ktorý zodpovedal 26 kg čistého striebra, ktoré malo obrovskú hodnotu.

Keď to vypočítali, mal hodnotu zodpovedajúcu platu za 20 rokov práce, takže aj tretí sluha, ktorý dostal len jeden talent, mal k dispozícii obrovskú sumu.

Na čo Ježiš narážal obrazom talentu? Aké dedičstvo nám zanechal?

Existuje myšlienka, ktorú je ťažké vykoreniť, že talenty označujú osobné dary každého človeka, tie, ktoré Boh dal každému človeku a ktoré sa navzájom líšia... sú ľudia, ktorí majú talent na maľovanie, tí, ktorí majú talent na hudbu, tí, ktorí majú talent na šport...

Talenty nie sú vlastnosťami každého z nás, ale dedičstvo, ktoré Pán dáva a odovzdáva úmerne nadaniu a schopnostiam každého z nás.

Identifikujme teda talenty, ktoré nám zanechal, pretože všetky naše schopnosti, ak sme služobníkmi, musíme dať do služby tomuto pokladu.

Čo nám Ježiš zanechal?

Ideme k evanjeliám, listujeme v nich a zisťujeme, že nám zanechal mnoho darov:

zanechal nám svoj pokoj: "Dávam vám svoj pokoj", alebo "Dávam vám moc vyháňať démonov", "Moc liečiť všetky choroby a neuhy", "Dávam vám nové prikázanie"... toľko darov, ale chceme napokon vedieť, aký odkaz nám zanechal?

Čo ste nám doručili pred odchodom?

V gréčtine sa v tomto podobenstve používa sloveso "*paredoken, paradidomi*", doručiť, takže sluhovia vystreli ruky, pretože mali doručiť dôležitý dar.

Ak si prelistujeme evanjelium a budeme hľadať, kde nám Ježiš odovzdáva svoje dedičstvo, nájdeme toto sloveso na Golgote, keď Ján hovorí:

"Na konci svojho života - keď prijal ocot, ktorý mu priniesli - sklonil hlavu a vydal Ducha".

Toto je jeho talent, toto je jeho odkaz!

Jeho Ducha, aby sa uplatňoval vo všetkých našich schopnostiach!

Skúsme sa zamyslieť... keby nám Ježiš na konci svojho života nezanechal tento odkaz, čo by sa stalo vo svete?

Zanechal by nám úžasný príklad života v láske, príklad človeka, ktorý nikdy nemyslel na seba, ale len na nový svet, svet lásky, a svedčil o tejto láske úplným darovaním seba samého, láskou, ktorá dosahuje aj nepriateľa, aby dal svoj život za tých, ktorí ti ubližujú.

Dal nám nádherný príklad, ale kto mi dá silu, aby som bol ako on?

Táto sila milovať takýmto spôsobom nepochádza z našej ľudskej prirodzenosti, z našej biologickej prirodzenosti.

Naša pohnútky, ktorú dostávame od tela - ako hovorí Ježiš pri rozhovore s Nikodémom: "Čo telo, to telo" - nás vedie opačným smerom; Duch, božský život, ktorý mal a zanechal nám v

dedičstvo, je to tento vnútorný podnet, táto nová prirodzenosť, ktorá nám bola daná, ktorá je životom Otca v nebi, božským životom.

Táto božská sila nás vedie k tomu, aby sme žili tak, ako žil Ježiš, životom darovaným z lásky.

Toto je dedičstvo, ktoré teraz musíme podľa svojich možností zveľaďovať.

Tu je teda druhá otázka, ktorú si môžeme položiť:

Som si vedomý pokladu, ktorý mi Pán dal?

Som si vedomý toho, že som prijal toho istého Ducha, ktorý viedol Ježiša, aby daroval život?

Alebo je to pre mnohých kresťanov posledná myšlienka po mnohých iných záujmoch, od tých najväčších až po tie najbanálnejšie, do ktorých sa cítia byť zapojení?

Teraz si vypočujme, ako s talentami hospodária traja služobníci:

Ten, ktorý dostal päť talentov, hneď išiel, zamestnal ich a získal ďalších päť. Tak aj ten, kto dostal dva, získal ďalšie dva. Ten, ktorý dostal len jeden talent, však išiel, urobil dieru do zeme a ukryl tam peniaze svojho pána.

Ten, ktorý dostal päť talentov, si okamžite uvedomil hodnotu toho, čo dostal, a hneď ich išiel použiť. To "ihneď" naznačuje, že netreba strácať čas, okamžite sa všetky schopnosti dajú do služby tohto dedičstva, ktoré nám Pán zanechal.

Čas medzi odchodom a príchodom Majstra je časom nášho života!

Ak máš zmeniť svet, musíš to urobiť teraz, pretože Duch Pánov, ako hovorí Žalm 104, obnovuje tvár zeme.

Pán chce, aby sme nestrácali čas, pamätajte, že keď posielal svojich učeníkov, povedal: "Nikoho na ceste nezdravte, chodte rovno.

Teraz sa predstaví správanie služobníkov.

Prví dvaja sú podnikaví, dynamickí, usilovní a zdvojnásobujú svoj kapitál; všetky ich schopnosti slúžia tomuto daru, ktorý dostali od svojho pána.

Tento Duch, toto dedičstvo, produkuje podľa schopností človeka.

Duch, podobne ako miazga rastlín, je rovnaký, ale v každom strome prináša iné ovocie; to isté, miazga Ducha, ktorá je v každom z nás, sa teraz prejavuje podľa toho, ako je každý z nás schopný priniesť ovocie Ducha.

Ak má niekto mimoriadnu inteligenciu, môže ju dať do služieb hriechu, aby zostrojil inteligentné bomby, alebo túto schopnosť môže dať do služieb lásky, bude lekárom nie preto, aby hromadil peniaze, aby sa mal dobre, ale aby dával život chorým;

Jeden má dar byť pekárom, nebude predávať odpad, aby zbohatol, ale bude chcieť, aby mal každý čo najlepšie jedlo pre svoj život;

má veno na to, aby sa stal novinárom, dá toto veno do služieb lásky, teda do služieb pravdy, spravodlivosti, nie do služieb záujmov nejakých mocných...

Tu je teda ovocie Ducha!

Pavol nám ho predstavuje v piatej kapitole svojho listu Galaťanom: "Ovocie je láska".

Predstavme si svet vedený Duchom, kde sa všetko stáva láskou, každý je obrátený k záujmu o svojho brata, o život svojho brata, radosť, ktorá je ovocím Ducha, teda tí, ktorí dávajú svoje schopnosti, svoje dary do služby dedičstva, ktoré nám Ježiš zanechal, budujú radosť, chcú vidieť všetkých šťastných; veľkodušnosť - neberieme ju za maličkosti -, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, sebaovládanie... je ovocím Ducha. Predstavme si svet, v ktorom sú všetky dary každého človeka dané do služby Ducha, to je raj!

Tretí sluha ide a zakope talent! Tento dar pochováva, nedáva svoje schopnosti do služieb lásky.

Tento dar treba investovať, je to poklad, ale ak mám veľa zlatých prútov a uložím ich do trezoru a potom sa každú chvíľu idem pozrieť, či sa lesknú, sú mi na nič, nič neprinášajú!

Aby sa mohli vyrábať, musím ich dať do obehu a potom tieto zlaté prúty vyrábajú domy, školy, škôlky, nemocnice, mosty, cesty, pšeničné polia...

Ak človek pochová božský život, žije ďalej podľa tela, podľa pudov biologického života; ovocie tela poznáme veľmi dobre, je opísané opäť v piatej kapitole Pavlovho listu Galaťanom a sú to: smilstvá, nečistota, modloslužba, nepriateľstvá, sváry, žiarlivosť, rozbroje... Duch sa neuplatňuje, ale dary sa dávajú do služieb hriechu.

V praxi sa tento tretí služobník pochovaním Ducha pochoval ako človek, zriekol sa daru, ktorý ho charakterizuje ako človeka, pretože to, čo nás charakterizuje ako ľudí, je schopnosť slobodne milovať ako Otec v nebi.

Stále nevieme, prečo sa tretí sluha zachoval tak nezmyselne, pochoval svoj život ako človek!

Teraz prichádza čas na zhodnotenie rozhodnutí, ktoré každý urobil, vypočujme si majstrov úsudok o tom, ako sa s jeho dedičstvom hospodárilo:

Po dlhom čase sa vrátil pán týchto sluhov a chcel si s nimi vybaviť účty. Ten, ktorý dostal päť talentov, sa predstavil a priniesol ďalších päť so slovami: "Pane, ty si mi dal päť talentov, hľa, získal som ďalších päť. "Dobre, dobrý a verný sluha," povedal mu jeho pán, "bol si verný v malom, dám ti moc nad mnohým; podieľaj sa na radosti svojho master". Vtedy pristúpil ten, ktorý dostal dve hrivny, a povedal: "Pane, dal si mi dve hrivny, hľa, získal som ďalšie dve." No, dobrý a verný sluha - povedal mu jeho pán -Bol si verný v malom, dám ti moc nad mnohým; podieľaj sa na radosti svojho pána.

Po dlhom čase prichádza pán týchto sluhov - nie je povedané, že sa vracia - prichádza druhýkrát.

Prvýkrát prišiel odovzdať svoj dar, svojho Ducha, druhýkrát prichádza zhodnotiť, čo sa s týmto darom urobilo.

Vyzval ich, aby sa s nimi rozprávali - tento preklad "*sûnairein logon*" je trochu silný -, aby sa s nimi nerozprávali.

Odovzdal svoj majetok s plnou dôverou, nenavrhoval, ako ho má použiť, dôveroval svojim sluhom, ale teraz chce vedieť, čo s ním urobili.

Buďme opatrní, nie je to tak, že by chcel späť dar, ktorý doručil, jednoducho ho dal, nenútil služobníkov pracovať pre svoj zisk, len to chce vedieť:

Čo ste s ním urobili? Dali ste všetky svoje schopnosti do služieb tohto daru, aby priniesol ovocie? A toto odpovedajú prví dvaja služobníci: **"Dostal som a získal som"**.

Dobre pochopili, že to, čo dostali, bol dar, ktorý nemuseli vrátiť, zisk bol ich. Tu je múdrosť! Vedeli, že dostali veľký poklad a priniesli mu ovocie, prinášali lásku, rástli v ľudskosti, milovali naplno, ich život bol samá láska, samá pozornosť potrebám brata a obaja dostali rovnakú pochvalu: **"dobrý, dobrý a spoľahlivý služobník"**.

Ježiš povedal tomu bohatému mladíkovi: **"Len jeden je dobrý, Otec na nebesiach"**, teraz Ježiš hovorí tomuto služobníkovi, ktorý si vybudoval lásku do hĺbky: **"Tak dobrý ako tvoj Otec na nebesiach a dôveryhodný"**.

Boli ste verní v malom, budovali ste lásku, a tak ste verne používali dar, ktorý ste dostali, teraz dostávate veľa.

Veľa je radosti z Pána, radosti z toho, že sme boli budovateľmi Božích dejín, že to, čo zostáva, že veľkosť tohto sveta je zrušená.

Položme si otázku: Ako veľmi myslíte na Božie dieťa, ktoré vo vás rastie? O Božom kráľovstve, ktoré má rásť vo svete? Spýtajte sa sami seba!

Teraz si vypočujme súd nad tretím sluhom, ktorý je hlavnou postavou podobenstva, hoci nie je hlavným hrdinom, ale celý príbeh smeruje k nemu a Ježiš chce zdôrazniť správanie, ktoré má byť odsúdené, počúvajte:

Nakoniec sa objavil aj ten, ktorý dostal len jeden talent, a povedal: "Pane, viem, že si tvrdý človek, žneš, kde si nezasial, a zbieraš, kde si nerozsypal. Báľ som sa a išiel som a ukryl som tvoj talent pod zem: toto je tvoje". Pán mu odpovedal: "Ty zlý a lenivý sluha, vedel si, že žnem, kde som nezasial, a zbieram, kde som nerozsypal; mal si zveriť moje peniaze bankárom, a tak by som si po návrate vybral svoje aj s úrokmi."

Vezmite teda talent a dajte ho tomu, kto má desať talentov. Lebo každému, kto má, bude dané, a bude mať hojnosť; ale tomu, kto nemá, bude vzaté aj to, čo má. A nehodného sluhu vyženú do tmy; tam bude plač a škripanie zubami".

Z úst tretieho služobníka sme počuli veľmi tvrdý rozsudok nad Bohom: **"si tvrdý človek, žneš, kde si nezasial, a zbieraš, kde si nerozsypal"**.

Žiadna zmienka o milujúcom Bohu, žiadna známka synovskej náklonnosti; kto mu vložil do mysle tento obraz pána Boha?

Na rozdiel od ostatných dvoch nepochopil, že dostal dar, že nemusí pánovi nič vracať, že dedičstvo dostal, aby sa mohol obohatiť a mať sa dobre, namiesto toho sa naďalej cítil ako nádenník, ktorý musí pracovať bez chyby, nepochopil, že to, že pánov dar prináša ovocie, ho obohacuje... láska ho poľudšťuje.

Dôsledkom tohto obrazu Boha, ktorý všetko ničí, je strach!

Ak nechápeme, že Boh miluje bezdôvodne, aj keď robíme chyby, ako môžeme pochopiť, že bezdôvodná láska z nás robí jeho deti, robí nás ľuďmi, pretože sa nimi stávame, keď milujeme pohnutí jeho životom.

Pán je tu v podobenstve veľmi rozhorčený, pretože neznesie, aby sa na neho takto myslelo, a kvalifikuje tohto sluha tromi prídavnými menami: "ty si zlý človek".

Majster s týmto pojmom "*Poneros*", hovorí:

ste vylúčení z môjho vzťahu, myslíte si, že som taký prísny, nepochopili ste, že som láska a len láska aj voči tým, ktorí sa mýlia.

Potom "si infingardo", "*Ocneros*", nemáš prácu, si lenivý, nezaujatý kvôli svojmu bratovi.

"Si zbytočný", "*Acreyos*", čo znamená, že si nič, tvoj život je premárnený, pretože nebol vložený do lásky.

Vtedy sa to neskončí, pretože pán si zoberie, čo o ňom sluha povedal, a vidíte, že je naozaj urazený, že sa o ňom takto uvažuje.

Myslel si si, že som smrťák; to je nápad, ktorý si dostal, vyvodz z toho dôsledky! Mal si všetko odovzdať banke, vybral by som aj s úrokmi... myšli na to, čo si si o mne myslel! Že by som si vzal späť dar, ktorý som ti dal!

Čo je to za banku? Je to život spoločenstva, tých, ktorí vedľa, aké dedičstvo majú v rukách, a robia ho plodným, spoločenstva učeníkov, ktorí sa nechávajú pohnúť Duchom, ktorí sa dávajú za svojich bratov a sestry.

V tejto komunite je každý povolaný vykonať službu, aby urobil šťastnými tých, ktorí to potrebujú. Potom mal tento sluha odstúpiť.

Prenechajte službu, ktorú by ste mali vykonať, niekomu inému, kto je už veľmi zaneprázdnený, v skutočnosti najzaneprázdnenejší človek v komunite bude ten, kto vykoná službu, ktorú ste mali vykonať vy.

Trest: Ste vylúčení z radosti tých, ktorí patria do Božieho kráľovstva, ste vyvrhnutí do tmy, do plaču a škrípania zubami, teda do života plného neúspechu.

Nie ste v Božom kráľovstve, patríte do starobylého sveta, do sveta hromadenia, súťaženia, do sveta, ktorý nie je poháňaný láskou, do toho starobylého sveta, kde sa vedú vojny, aby sa presadili a ovládli. Nejde o odsúdenie do pekla, ale o to, že pochovaním Ducha, božského života vo vás, ste sa odľudštili. Pýtame sa sami seba: či títo traja služobníci existujú... dvaja dokonalí a jeden, ktorý jednoducho nič nerobí, všetko pochováva... neexistujú!

Ježiš je Semita a Semiti milujú tieto protiklady, aby dali najavo, čo od nás Pán očakáva, buď je človek požehnaný, alebo prekliaty, neexistuje žiadna stredná cesta, človek buď miluje, alebo nenávidí, je požehnaný, alebo beda!

... takíto služobníci neexistujú!

Tí, ktorí sú naozaj dobrí, to je už veľa, ak predložia tri alebo štyri talenty, to by bolo niečo mimoriadne, ale aj tí, ktorí dostali len jeden talent, určite tiež niečo predložia, pretože niet človeka, ktorý by vo svojom živote nevykonal nejaký skutok lásky, a všetky tieto skutky lásky pochádzajú z dedičstva Ducha, ktoré nám zanechal Ježiš z Nazareta.